

STAJYOLHARİTASI

STAJA BAŞLAMA KOŞULLARI

İstanbul Barosu'nda staj yapmak isteyen Türk Hukuk Fakültelerinden mezun olmuş veya yabancı memleket Hukuk Fakültesinden mezun olup, Türkiye hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden başarılı sınav vermiş bulunan ve YÖK'ten denklik belgesi almış olan adayların, Avukatlık Kanunu'nun 16. Maddesinde öngörülen www.istanbulbarosu.org.tr adresi ana sayfasındaki **Kayıt işlemleri** bölümünden ulaşılabilecek olan, staj için gerekli tüm belgeleri tamamlayarak İstanbul Barosu Merkez Binamızdaki Staj Bölümüne teslim etmeleri gerekmektedir.

Evraklarını eksiksiz teslim eden stajyer adayına askıya çıkma ve inme süresi hesaplanarak staj başlatma günü yazılı bir yönerge ile bildirilir. Başvuru evrakları Baroya teslim edildikten sonra ilk Çarşamba askı listeleri adliyelerin Baro birimlerine asılır. Adayların istemleri 15 gün süre ile adliyelerde ilan olunur. Her avukat veya stajyer bu süre içinde, adayın stajyer listesine yazılmasına itirazda bulunabilir. Staj listesine yazılması kesinleşen ve dosyası hazır olan aday, kendisine bildirilen tarihte Barodan dosyasını alarak başvuru evraklarında belirlediği ve stajını yapmak istediği adliyedeki Adalet Komisyonuna giderek staja başlama işlemlerini tamamlayacaktır. İstanbul'da Çağlayan, Anadolu, Bakırköy ve Silivri Adliyesi'nde staj yapılabilmektedir.

1- İLK ALTI AY SÜRELİ ADLİYE STAJI

Mahkeme ve adalet dairelerinde staj, aşağıdaki sıra ve sürelerde yapılır.

- Cumhuriyet Savcılıklarında bir ay,
- Ağır Ceza Mahkemesinde bir ay,
- Asliye Ceza Mahkemesinde on beş gün,
- Sulh Ceza Mahkemesinde on beş gün,
- Sulh Hukuk Mahkemesinde on beş gün,
- Asliye Hukuk Mahkemesinde (Ticaret, İş, Tapulama dahil) bir buçuk ay,
- İcra Tetkik ve İcra Dairesinde bir ay

olmak üzere, adalet Komisyonu gerekli gördüğü takdirde bu sırayı değiştirebilir ve stajyerin isteği üzerine Ticaret, İş veya Tapu Mahkemesinde staj yapılmasını sağlar.

İlk altı aylık mahkemeler nezdindeki stajdaki haklı nedenlerle staja devam edememe, askerlik, nakil gibi mazeretler Adliye Adalet Komisyonuna iletilecektir.

Erkek stajyerlerin askere gitmesi halinde Adalet komisyonuna müracaat etmesi, askerlik dönüşü de en geç bir ay içinde yine Adalet komisyonuna başlama talebini içeren dilekçeyle başvuru yapmak zorundadır.

Bu dönemde başka baroya nakil gitmek isteyen stajyerler, Staj yaptığı adliyedeki komisyona bilgi vermek ve mazbatasının hazırlanmasını sağlamak zorundadır. Bu konu hakkında [Türkiye Barolar Birliği'nin 06.04.2017 gün ve 2017/23 nolu duyurusunu inceleyebilirsiniz.](#)

Yine eğitim amaçlı olarak yurt dışına gitmek isteyen stajyerlerinde Adalet komisyonuna müracaat etmeleri gerekmektedir.

2- İKİNCİ ALTI AY SÜRELİ AVUKAT YANI STAJI

İlk altı ayın sonunda, kalan altı aylık staj, Baromuz levhasına kayıtlı meslekte en az beş yıl kıdem i bulunan (kıdem süre hesabına Av. Y. 4. maddesinde yazılı süreler dahildir.) ve bağımsız bürosu olan bir avukat yanında (TBB. Staj Yönetmeliği m d.14) veya avukat ortaklığında yapılır. Kamu avukatlarının yanında veya bir şirkette çalışan avukat yanında staj yapılamaz.

Stajyer, stajının ilk altı ayını tamamladığına ilişkin mazbatayı adliyeden alarak en geç bir hafta içinde Baroya teslim etmek ve yanında staj yapılacak avukatı belirlemiş olması gerekmektedir.

Staj yapacağınız avukatın imzalayacağı muvafakatname ve başlama dilekçe örneği için tıklayınız.

Av. Yanı başlama tarihi adliyeden aldığınız mazbatadaki karar tarihi olarak yazılmalıdır.

Avukat yanı staja ilişkin olarak ilk üç ayın sonunda ve altı ayın sonunda staj yaptığınız avukat tarafından kesin olarak tarih belirten rapor verilmesi ve bu raporların en geç 10- 15 gün içinde Baroya ulaştırılması gerekmektedir. Avukatın yazacağı son raporunuzu ruhsat müracaatınız sırasında da verebilirsiniz. Staj bittikten sonra beş ay ya da daha fazla süre ile ruhsat müracaatında bulunmayacak olmanız durumunda, ikinci altı aylık raporunuzu dosyanıza sunmanız ve staj bitim belgesi için vergi dairesine damga vergisi ödeyerek staj eğitim sertifika fotokopiniz ile baroya teslim etmeniz gerekmektedir.

Staj yapacağınız avukatın ilk üç ay ve ikinci üç ay olmak üzere vereceği örnek dilekçeler için tıklayınız. Lütfen örnek dilekçe üzerinde boşluk doldurma işlemi yapmayınız.

Avukat tarafından düzenlenip imzalanan raporların üzerinde oynama ve değişiklik yapılmamalıdır.

ÖNEMLİ!

İkinci altı aylık dönemde yanında staj yapılan avukatı değiştirmek isteyen stajyer; eski avukatından ayrıldığı tarihi gösterir dilekçe, yeni avukatından başladığı tarihi gösterir dilekçe, (tarihler kesintisiz olmalıdır) ve avukat değişikliği talebini içeren kendi dilekçesi ile beraber değişiklik yapıldığı hafta baroya teslim etmek zorundadır. Avukat değişikliği talebinin geç bildirimlerinin kabul edilmesi ve staj bittikten sonra da değişikliğin yapılması söz konusu olmamaktadır.

İkinci altı ay süreli avukat yanı stajdaki haklı nedenlerle staja devam edememe, askerlik, nakil gibi mazeretlerin ise Baro staj bölümüne iletilmesi gerekmektedir.

Erkek stajyerlerin askere gitmesi halinde staj yaptığı avukatından alacağı staj yaptığı süreyi gösterir raporu ve kendi dilekçesi ile baroya müracaat etmesi, yine askerlik dönüşünde de en geç bir ay içinde başlama talebini içeren dilekçeyi ve avukatından alınacak olan staja başlama tarihini gösterir raporunu baroya teslim etmek zorundadır.

Bu dönemde başka baroya nakil gitmek isteyen stajyerlerin yanında staj yaptığı avukatından alacağı staj yaptığı süreyi gösterir raporunu ve eğitim ile ilgili belgelerini kendi dilekçesi ile birlikte Baroya getirmesi gerekmektedir.

Yine eğitim amaçlı olarak yurt dışına gitmek isteyen stajyerlerinde baroya dilekçe ile müracaat etmeleri gerekmektedir.

Bu dönem de stajyerler, staj yaptığı avukatla birlikte duruşmalara girmek, mahkemeler ve idari makamlardaki işleri takip etmek dava dosyaları ve yazışmaları düzenlemek, baro tarafından verilen staj eğitim çalışmalarına katılmak ve baro yönetim kurulu tarafından verilen ve staj yönetmeliğinde gösterilecek diğer ödevleri yerine getirmekle yükümlü tutulmaktadır.

Stajyerler, hukuk öğrenimi aşamasında öğrendikleri teorik bilgileri, stajları süresince edindikleri uygulamaya dönük bilgi ve becerileri yaşama geçirebilmek, uygulayarak öğrenmek, olası aksaklıkları görmek, kendi

özgüvenlerini kazanmak amacıyla stajlarının ikinci altı aylık dönemlerinde yani, avukat yanında staja başladıklarında, avukatının yazılı muvafakati ile ve onun gözetimi ve sorumluluğu altında, sulh hukuk ve sulh ceza mahkemelerinde, icra tetkik mercilerinde avukatın takip ettiği dava ve işlerle ilgili duruşmalara girebilmekte ve icra müdürlüklerinde avukat tarafından yapılan işleri yapma ve yürütme isine sahip bulunmaktadırlar. Stajyerlerin bu yetkileri, avukat yanı staj bitim tarihi itibariyle sona ermektedir.

3. SOSYAL GÜVENCE

1. Genel Sağlık Sigortası.

13.02.2011 tarihinde kabul edilen 6111 sayılı kanun ile eklenen 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 60. maddesi uyarınca avukatlık staj yapmakta olanlardan bu kanuna göre genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar staj süresi ile sınırlı olmak üzere genel sağlık sigortalısı sayılır. Bu şekilde genel sağlık sigortalısı sayılanların genel sağlık sigortası primleri Kanununun 82. maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının otuz günlük tutarının % 6'sıdır. Bu primler Türkiye Barolar Birliği tarafından ödenir. Bu kapsamdaki stajyerler, staja başladıkları tarihten itibaren 1 ay içerisinde Türkiye Barolar Birliğince genel sağlık sigortası giriş bildirgesi ile kuruma bildirilir.

TBB'nin 08.10.2012 gün ve 2012/59 no'lu ve 16.03. 2015 gün ve 2015/24 no'lu duyuruları gereği aileden kaynaklanan veya özel bir durum nedeniyle bir hak sahipliği varsa, bu durumun takip edilip değişikliğin Baroya bildirilmesi gerekir. Ayrıca;

- Staj süresinin uzaması,
- Stajın askerlik vs. gibi nedenlerle kesintiye uğraması ve/veya tekrar başlaması,
- Staj başlangıcında Genel Sağlık Sigortalı veya bakmakla yükümlü olunan kişi konumunda olup bu konumlarının staj süresi içerisinde sona ermesi,
- Staj başlangıcında Genel Sağlık Sigortalı veya bakmakla yükümlü olunan kişi konumunda olmayıp staj süresi içerisinde başka bir nedenle (evlilik vs.) bu konumlarının değişmesi,
- Stajın başka baroya nakledilmesi ve/veya iptal edilmesi gibi durumlarda da 10 gün içerisinde Türkiye barolar Birliği'ne yazılı olarak bilgi verileceğine ilişkin staj başlangıcında bir taahhütname imzalanmaktadır. Kendi kusurları nedeniyle stajının uzamasına sebep olan stajyer avukatların değişiklik durumlarını zamanında bildirmemeleri halinde Türkiye Barolar Birliği tarafından ödenmiş olan sosyal güvenlik priminin

ve bu sebeple doğacak ceza ve yaptırımlar için stajyerlere rücu edilecek ve sigorta işlemleri yapılamayacaktır.

2. Baro Yardımlaşma Sandığı

Stajyer avukatlar İstanbul Barosu Yardımlaşma Sandığına üye olabilirler. Stajın başlangıcından itibaren bir ay içinde Baro Muhasebe Servisine müracaat ederek belirli aidat karşılığında üye olunabilir. Avukat olduktan sonraki aidat miktarı değişmektedir. Stajyer avukatlar sandığın sunduğu hizmetlerden bir yıl üye kalmayı beklemeksizin hemen yararlanırlar.

4-STAJ KREDİSİ

Türkiye Barolar Birliği tarafından verilen staj kredisine başvurular <http://www.barobirlik.org.tr/> adresinden **STAJ KREDİ İŞLEMLERİ BÖLÜMÜNDEN** yapılmaktadır. İnternet üzerinden doldurulan formun çıktısını alarak gerekli ekleri ile birlikte Baroya teslim ettiğinizde cevap Türkiye Barolar Birliği tarafından cep telefonunuza bir ay içinde SMS ile bildirilmektedir. Ayrıntılı bilgi için <http://www.barobirlik.org.tr/> adresinden **STAJ KREDİ İŞLEMLERİ BÖLÜMÜNDEN** faydalanabilirsiniz.

SIKÇA SORULAN SORULAR

1- Adliye stajını yaparken staj yaptığım adliyeyi değiştirebilir miyim?

Evet. Staja başladığınız adalet komisyonu ve nakil aldirmek istediğiniz adalet komisyonu ile görüşmeniz gerekmektedir.

2- Adliye stajını bitirdikten hemen sonra adliyeden verilen kararı Baroya getirmek gerekir mi?

Evet. Kararınızı baroya teslim ettiğinizde staj yapacağınız avukat ismini bildirmeniz gerekmektedir .
(Avukat Yanı Stajı bölümünde açıklamalar bulunmaktadır.)

3- İkinci altı aylık stajımı yaparken avukat değişikliği yapabilir miyim?

Evet. Herhangi bir sebep belirtmeksizin ikinci altı aylık dönemde yanında staj yapılan avukatı değiştirebilirsiniz. Değişiklik yapmak isteyen stajyer; eski avukatından başladığı tarihi ve ayrıldığı tarihi gösterir dilekçe, yeni avukatından başladığı tarihi gösterir dilekçe, (tarihler kesintisiz olmalıdır) ve avukat değişikliği talebini içeren kendi dilekçesi ile beraber **değişikliğin yapıldığı hafta baroya teslim etmek zorundadır. Avukat değişikliği talebi staj bittikten sonra yapılamaz.**

4- Staj dönemi içinde stajımı askerlik sebebiyle durdurabilir miyim?

Evet. Adliye stajı aşamasında staj yaptığınız adliyenin Adalet komisyonuna müracaat etmeniz gerekmektedir. Avukat yanında staj yaparken ise avukatınızın olur dilekçesini ve kendi dilekçenizi Baroya teslim etmeniz zorunludur. Askerlik dönüşü en geç bir ay içinde başlama istediğinizi belirten dilekçenizi komisyona vermeniz gerekmektedir. Avukat yanında staj yaparken de kendi dilekçenizle birlikte avukatın dilekçesini Baroya sunmanız gerekmektedir.

5- Staj yaparken askerlik tehir işlemleri yapabilir miyim?

Evet: Baro merkez binasına gelerek bir dilekçe vermeniz gerekmektedir. Staj bölümü size Askerlik Bölge Başkanlığı'na hitaben staj başlangıç ve bitiş tarihlerinizi belirtir bir yazı verir. O yazı ile tehir işlemi için ilgili makama başvuru yaparsınız ve gelen cevap adresinize tebliğ edilir.

6- Staj yaparken başka bir baroya nakil yaptırabilir miyim?

Evet. Stajınızın istediğiniz aşamasında nakil yaptırabilirsiniz. Nakil gitme talebinizin Baroya bir dilekçe ile beyan edilmesi gerekmektedir. Adliye stajını yaparken nakil aldirmek istediğinizde; staj yaptığınız adliye Adalet Komisyonu ile görüşmeniz gerekmektedir. İkinci altı aylık dönemde nakil yaptırmak istediğinizde; stajınız devam ederken gitmek istediğiniz baroya başvuru yapıp staj devam ederken nakil işlemlerini devam ettirmeniz ve barodan kaydınız silinene kadar stajı durdurmanız gerekmektedir. Bu konu hakkında [Türkiye Barolar Birliği'nin 2017/23 nolu duyurusunu inceleyebilirsiniz.](#)

7- Sulh Ceza mahkemeleri kaldırıldı. Yanında staj yaptığım avukatın yetki belgesi ile birlikte Asliye Ceza Mahkemelerinde duruşmaya katılabilir miyim?

Avukat stajyerlerine yetki belgesi değil, kanunda gösterilen mahkemelerdeki duruşmalara katılabilmeleri ve kanunda gösterilen, işleri takip edebilmeleri için yanında staj yaptığı avukat tarafından "MUVAFAKATNAME" verilir. Diğer yandan Avukatlık Kanununun 26/1 ve Avukatlık Staj Yönetmeliği'nin 19/1 maddelerinde Asliye Ceza Mahkemeleri, stajyer avukatların duruşmasına girebileceği nitelikteki davalardan sayılmamıştı. Stajyer avukatların Asliye Ceza Mahkemelerinde duruşmalara katılabileceklerine ilişkin Adalet Bakanlığı görüşü bulunmaktadır. Ancak konunun yargısal bir mesele olduğu gerekçesi ile farklı uygulamalar yapan Mahkemeler de bulunmaktadır.

8- Yanında staj yaptığım avukatın büro ortağının takip etmekte olduğu bir davanın duruşmasına katılabilir miyim?

Hayır. Stajyer avukatlar ancak yanında staj yaptıkları avukatın mevzuatta öngörülen duruşmalarına girebilirler.

9- Stajımı bitirip ruhsatname beklediğim dönemdeyken stajyer avukat yetkilerimi kullanabilir miyim?

Hayır. Avukatlık Kanunu 26/2, Avukatlık Staj Yönetmeliği 19/2 maddeleri uyarınca avukat yanı staj bitim süresi itibariyle mevzuatta stajyer Avukatlar için öngörülen yetkiler sona erer.

10- Stajın kesintiye uğraması halinde ilgili bölümümü tekrar mı ederim, yoksa stajımın tümünü yeniden yapmam mı gerekir?

Avukatlık Staj Yönetmeliği 32/1 maddesi uyarınca stajın kesintisiz yapılacağı kuralına uymayanlar staj listesinden silinirler.